

CRIMINOLOGIE

Teodor MANEA

Horia-Șerban TIUGAN

CRIMINOLOGIE

Colecția
Drept

Editura ASE
București
2021

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Copyright © 2021, Editura ASE

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

Editura ASE

Piața Romană nr. 6, sector 1, București, România

cod 010374

www.ase.ro

www.editura.ase.ro

editura@ase.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MANEA, TEODOR

Criminologie / Manea Teodor, Tiugan Horia-Șerban - București: Editura ASE, 2021

Conține bibliografie

ISBN 978-606-34-0398-9

I. Tiugan, Horia-Șerban

34

Editura ASE

Redactor: Silvia-Daniela Răcaru

Tehnoredactor: Mihaela Tomescu

Coperta: Violeta Rogoian

Autorii își asumă întreaga responsabilitate pentru: ideile exprimate, corectitudinea științifică, originalitatea materialului și sursele bibliografice menționate.

Cuvânt-înainte

Prin prezenta lucrare ne propunem să oferim studenților noștri, dar și practicienilor, o scurtă incursiune în lumea atât de provocatoare a infracțiunilor, înțelese dintr-o perspectivă mai amplă decât ca niște norme penale ce trebuie interpretate și aplicate.

În acest demers o să abordăm, în prima parte a lucrării, problematica noțiunilor elementare cu care lucrează criminologia, oferind, pentru o mai bună înțelegere a modalității în care a fost descris, și a evoluat fenomenul criminal, inclusiv o perspectivă istorică a explicațiilor oferite pentru comiterea de infracțiuni.

În a doua parte o să atingem aspecte legate de influențele cercetării criminologice în dreptul penal, în special cu privire la instituțiile părții generale ale acestuia, referindu-ne atât la relația dintre învățămintele despre crimă și procese precum individualizarea pedepsei, stabilirea măsurilor de siguranță, cât și la impactul acesteia în definirea unor cauze de neimputabilitate, precum iresponsabilitatea.

Ulterior, în partea finală, vom privi aplicat mai multe categorii de infracțiuni, des întâlnite în societatea românească, precum omorul, violența domestică, violul, furtul, și vom încerca să stabilim, dintr-o perspectivă multiplă, resorturile care conduc la comiterea acestora.

Ce trebuie reținut este că infracțiunea este o realitate prezentă în orice societate, iar un studiu aprofundat al acesteia folosește atât celor care vor să înțeleagă dinamica socială, dar și practicienilor dreptului penal, în activitatea judiciară și, cel mai important, ar trebui să fie un strijin nelipsit pentru cei responsabili de opera de legiferare în materie penală.

Procuror lector universitar doctor **Teodor Manea**
Procuror **Horia-Șerban Tiugan**

București, 2021

Cuprins

PARTEA I – Noțiuni elementare. Perspective teoretice

CAPITOLUL I

Criminologia. Interferențele cercetării criminologice cu alte științe 11

Secțiunea I. Criminologia. Definiție, obiect, limite 12

Secțiunea II. Interferențele cercetării criminologice cu alte științe juridice 24

CAPITOLUL II

Optica asupra fenomenului criminal în Evul Mediu.

Premisa criminologiei clasice. Opera lui Cesare Beccaria..... 29

Secțiunea I. Optica asupra fenomenului criminal în contextul Evului Mediu 30

Secțiunea II. Contractul social – fundamentul criminologiei clasice.
Perspective tranzitorii asupra fenomenului criminal 33

Secțiunea III. Criminologia clasică. Opera lui Cesare Beccaria 36

CAPITOLUL III

Pozitivismul italian. Opera lui Cesare Lombroso. Perspective critice 47

Secțiunea I. Pozitivismul Italian 48

Secțiunea II. Opera lui Cesare Lombroso – L'uomo Delinquente 56

Secțiunea III. Perspective critice 66

PARTEA a II-a – Criminologia și dreptul penal. Perspective teoretice

CAPITOLUL IV

Dimensiunea criminologică relativă la instituțiile de drept penal general 75

Secțiunea I. Vinovăția 77

Secțiunea II. Iresponsabilitatea *lato sensu* 81

Secțiunea III. Răspunderea penală a minorilor 90

Secțiunea IV. Individualizarea pedepsei 99

Secțiunea V. Măsurile de siguranță 108

PARTEA a III-a – Criminologia și dreptul penal. Aspecte practice

CAPITOLUL V

Dimensiunea fenomenologică relativă la conceptul de violență. Fenomenologia violenței.....	123
---	------------

CAPITOLUL VI

Dimensiunea criminologică relativă la infracțiunile de omor și violență intrafamilială	139
---	------------

Secțiunea I. Omorul. Omorul calificat. Lovirile sau vătămrile cauzatoare de moarte.....	140
Secțiunea II. Violența intrafamilială	154

CAPITOLUL VII

Dimensiunea criminologică relativă la infracțiunile contra libertății și integrității sexuale	172
--	------------

Secțiunea I. Perspective teoretice.....	173
Secțiunea II. Infracțiunile contra integrității și libertății sexuale în contextul national	185

CAPITOLUL VIII

Dimensiunea criminologică relativă la infracțiunile de natură economică.....	198
---	------------

Secțiunea I. Proprietate, statut social și relații de putere. Propensiunea achizitivă a oamenilor.....	199
Secțiunea II. Dimensiunea criminologică relativă la infracțiunile de corupție	204

Bibliografie	215
---------------------------	------------